

La confluență

Surori – când gemene, când vitrege –, teatrul și filmul continuă să-și intersecteze drumurile.

O tânără aspirantă la titlul de director de scenă, Theodora Herghelegiu, studentă a profesoarei Cătălina Buzoianu, și-a conceput singură un scenariu: „Am încercat să pun față-n față două mijloace diferite (dar complementare) de exprimare scenică. Am reușit să cunosc mai bine limitele acestei profesii și misterul care ne conduce – sau ne induce!?! – pe fiecare. Nu știu cât din acest spectacol este **ficțiune** și cât **viață adevărată**, dar cu certitudine am aflat un lucru: cine se ferește de «abominabil» nu va avea parte de «sublim»...”. **Sora mai mică** reprezintă „o idee după trei filme de referință”. Titlurile peliculelor incitatoare aproape că nu au importanță, chiar dacă este vorba despre filme remarcabile, pentru că „Pianul”, „Ce s-a întâmplat cu Baby Jane?” și „Tess” nu au făcut decât să furnizeze motivații mai mult umane decât artistice. Urmărirea traiectului existențial a două ființe legate printr-o ambiguă relație de rudenie, nutrită deopotrivă din dragoste și ură, este un motiv vechi, comun artelor narrative și nu numai. Resorturile și articulațiile psihologice sunt importante în

economia unui astfel de pretext dramaturgic, conceput ca un exercițiu profesional, dar și sentimental. Cele trei tinere implicate în mini-spectacolul-găzduit și produs de Centrul Cultural Mogoșoaia își mărturisesc, fiecare, motivațiile care le-au determinat să se lanseze în dificila aventură a sondării labilității psihice. Fiindcă premisa cea mai interesantă a demonstrației este continua alunecare din normalitate în schizofrenie, de la responsabilitate la iresponsabilitate, din realitate în fantezie.

Având de susținut partitura cea mai complexă – sora mai mare, ce se dovedește a fi nefericita mamă, vinovată indirect de handicapul progeniturii sale –, Monica Eftimiu vedește o bună coordonare interioară a mijloacelor de exprimare, conform și caracterizării pe care i-o face personajului: „Grina?... Putința și neputința noastră de a iubi și de a ne suporta destinul. În rest... ceva din tine, ceva din mine; ceva din domnul și doamna de alături; un om ca noi toți”. O mai atentă supraveghere a expresivității corporale o va ajuta pe mai departe.

Studenta la coregrafie Ioana Popovici, care și-a asumat, de altfel, și conceperea mișcării plastice a întregii reprezentații, a avut o partitură mai specială:

 Moment din *Trei surori* de A.P. Cehov la teatrul din Ploiești, în regia lui Aureliu Manea

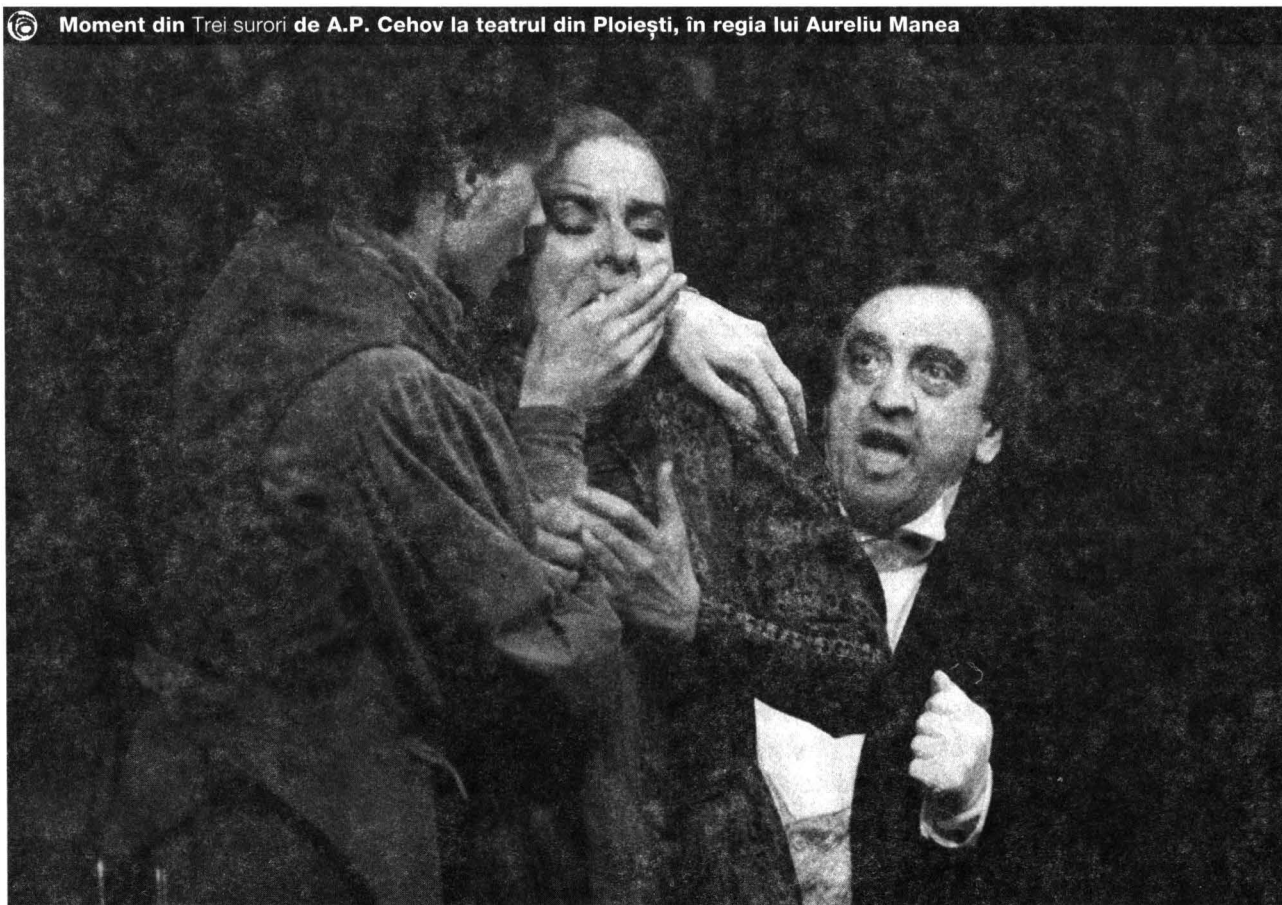

foto: Mihail Cratofil

Capodopera și conspirația

Într-un scurt interviu publicat nu demult în revista noastră, Ștefan Iordache se „plângea” că **Titus Andronicus**, spectacolul Teatrului Național din Craiova, în care el joacă rolul titular, stă mai mult în turnee în străinătate decât pe scena de acasă. Așa și este. Se pare însă că talentul managerial al lui Emil Boroghină și „cota” extraordinară de care se bucură astăzi pe continent regizorul Silviu Purcărete îi vor mai da actorului multe prilejuri de „nemulțumire”...

adolescenta traumatizată nu atât prin naștere, cât prin creștere. Preocupată de fiecare amănunt, atât gestual, cât și facial, tânăra artistă evoluează emoționant, într-o spectaculoasă înflorire de la apatia tâmpă la vizionarismul retroactiv, care îi înnobilează sufletul și chipul. În cazul ei, scenografa Oana Botez a avut inspirația unui costum-salopetă, care transformă personajul într-un insolit Arlechin ce execută pentru încă o dată unicul său dans de lebdă.

Până la micro-sala de spectacol (chiar dacă în oarecare discordanță cu ambianța maiestuoasă a așezământului istoric), printr-o expoziție ad-hoc de scrisori disparate, s-a încercat sugerarea unui parcurs inițiat. Desigur, co-autoare a fost Ioana Popovici, care-și ritmează astfel, în foaia-program, argumentul: „Ce s-ar întâmpla dacă n-ar exista cuvintele? / Ce-ar fi dacă n-am putea grăi? / Cum ne-am simți într-o lume lipsită de verbalitate? / ... Am trăi pe un tărâm al tăcerii unde **respirația** ar fi unica expresie a emoțiilor noastre”.

★

Într-una dintre Seratele intrate în obiceiurile ospitalierului UNITER, invitat a fost tânărul Gheorghe Preda, cu un mai vechi film al său: **Lumina din jurul trupului**, dedicat regizorului Aureliu Manea. S-a intenționat ca acesta să constituie punctul de pornire într-o discuție despre avangarda teatrală românească. Densitatea emoțională a peliculei, care reușește să surprindă un crâmpel din drama unei personalități de geniu, avea să provoace o avalanșă de amintiri legate de omul și artistul Aureliu Manea. Din montările sale, intrate deja în legenda teatrului românesc contemporan, nu se păstrează imagini filmate, astfel încât doar confruntarea dintre paginile de critică și relatările verbale poate reface în fuga clipei „filmul” spectacolelor, oricum sortite efemerității.

Cele câteva zeci de minute ale scurt-metrajului (care, indirect, prin intermediul unor opere de artă plastică disparate, închipuie nu un elogiu, ci un lamento al nebuniei) au creat starea propice evocărilor mai mult sau mai puțin generoase, care au venit să completeze **live** pe cele de pe peliculă; Andrei Șerban fiind cel mai aproape de configurarea exactă a personalității unice a colegului său de generație și de breaslă. Un Artist al **Ineditului**, descoperit cu o forță senzațională în textele „uzate” ale clasicilor sau în cele prea „proaspete” ale modernilor, metamorfozați în parteneri de dialog, într-o comuniune spirituală stimulată de „energiile comunicării”.

IRINA COROIU

foto: Nicu-Dan Gelep

Ozana Oancea în Titus Andronicus